



مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۲۱/۰۲/۲۵

لیکنه: شیر محمد امینی ستانکزی

دوحې کې دسولې په وړاندې خنډ او خنډ د څه لپاره!؟

د دولت او طالبانو ترمنځ په قطر دوحه کې د خبرواترو لړۍ څلور میاشتې کیري پیل شوي، چې دغې ناستې ته افغانان د هیلو په انتظار ناست و. خو هغسي چې دوی تمه درلودل ونه شول او په هېواد کې جگړې لاپسي زور واخیست .

د قطر له ناستې ډیره موده وشوه، چې د دواړو مرکچي پلاوو لخوا خبرې اترې روانې دي، ولې تر اوسمهاله هغه څه چې د هېوادوالو آرمان وه، تر دمگړۍ ورته رسیدنه نه دی شوي، چې د افغانانو هیلو ته لیبیک وویل شي. د ټولو هېوادوالو دا پوښتنې دي، چې دا څنگه خبرې دي او پایله یې له ولس سره نه شریکه کیري او تر هغه پورې چې دواړه په جگړو ښکېلې خواوې یوې نیتجې ته رسیږي، په هېواد کې به د دنگو ځوانانو جنازې ورځ تربلې مخ پر زیاتېدو او په هر کور کې به د وپرونو انگازې خورې وي .

کابو څلور میاشتې وشوي، چې د دوحې له ناستې یو ښه خبر د هېوادوالو غوږونو ته را ونه رسیدل، لکه څنگه چې دوی هره ورځ او هره گړۍ ورته په تمه دي .

په هېواد کې کرغیرنې جگړې زموږ ډیری افغانان وځپل، خو دایې لاروښانه نه کړه، چې جگړه دڅه لپاره ده، د جگړې په اور کې څوک سوزي او څنگه دجگړې ماشین ودروي .

سره له دغو خبرو بیا هم افغانان خوښي څرگندوي وایي، چې دواړه مرکچي پلاوي په دې لټه کې دي، چې له هېواده جگړه ودروي اود ولس پر ټپونو د ملهم پټی ولگوي .خو دا هغه خبرې دي، چې موږ تل همداسې خپل زرونو ته تسکین ورکړي او د عمل په ډگر کې بیا هیڅ څه نه دي شوي .

د دوحې د ناستې لومړنۍ پړاو خبرو کې د اختلافونو، د جگړو لاملونه او د هېواد په دننه کې د باندنیو هېوادونو مداخلې په گوته نه کړل شوي، چې افغان ولس خپلمنځي اختلاف پرته له جگړو حل او په هېوادوالو د ټپل شوي جگړې باندې پرده پورته کړي وای، چې د افغانستان د خاورې دښمن معلوم شوي وای، بیا دخبرو ژور اصل پسي تللي وای، چې هغه په هېواد کې د تلپاتې سولې راتلو خبره ده.

بیا هم دواړه لوري په مقدماتي خبرو لا نه دي سلا شوي، چې په کومو اړینو موضوعگانو باندې خبرې پیل کړي او د پیل خبرې او اجنداوي ورنه ورکي دي .

د دوحې ناستې د لومړي پړاو خبروکومه پایله نه درلوده، د دولت مرکچي پلاوي مرکز ته راورسیدل، خو دغو پلاوو ولس سره د سولې په پرمختگ کې کوم راپور شریک نه کړل او نه هم دغو مذاکراتي پلاوو کوم مطبوعاتي کنفرانس له رسنیو سره ونه نیول، چې دوی هلته د ولس او خاورې په وړاندې کوم مسؤلیت ترسره کړی دی .

د هېواد په دننه کې بېلابېلې گنګوسې روانې دي، چې وسلوال او یا د دولت پلاوي دسولې خبرو ته نه حاضریري، یا داچې د دولت وسلوال مخالفین د لنډمهالي حکومت غوښتنه کوي، نو کېدای شي، چې د دوحې په ناستې کې دا خبرې لاهم ښکته او پورته شوي نه وي، ولې دخلکو ذهنونه به بهرنی استخباراتي کړۍ مغشوشوي او یا به دسولې په پروسې کې خنډونه رامنځته کوي .

په دوحه کې دویم پلا خبرې اترې څه باندې یوه میاشت شوه، چې پیل شوي دي، خو بیا ځلې هم د دغو ناستې په پرمختگ کې تازه او هیله بښونکي پیغام نه دی خپور شوی، چې دافغانانو هیلې راوغوړوي .

دا ځل ولس د دوحې په مرکچي پلاوو باندې غږ نه کوي؛ بلکې ځولۍ ورته غوږوي وایي، چې که په رښتیني توگه د ولس له درده، د افغانانو د اوبښکو پاکولو لپاره، دافغان بچیانو د وژني لړۍ د روئ او په هېواد کې د سور اور د مر کېدو په خاطر جرگه مو کړي، نو دیو بل خبرې په خلاص تندي ومنئ او روانه جگړې ته دپای ټکی کېږدئ . ځکه ورځ په ورځ دافغانانو هیلې مراوې کیري او هغه هیلې چې لرلي، د ورځو په تېریدو پر ناهیلۍ بدلې کیري او د بي باورۍ فضاء لاپسي ډېریري .

ټول هېوادوال لازم گڼي، چې دسولې په وړاندې پراته خنډونه او خنډ لري کړل شي، د یو بل خبرې دې په ورین تندي ومنې، چې که هر لور زیاتې غوښتنې لري، دا هغه څه دي، چې د دواړو په گټه دي، چې دسوله نیز افغانستان په

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنې د لیکنیزې بڼې پاڼوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

شتون کې دواړه گڼمن کېدلای شي، ځکه چې په سوله ییزه فضاء کې دواړه در توپک پر ځای قلم را اخلي او د ودانولو سیالی ترسره کوي .

خو اصلي خبره داده، چې دوی د خبرو اجندا مخ ته نشي بېولای، ځکه مرکچي پلاوي ترمنځ د باورمندي فضاء زمينه شتون نه لري، که همدا مرکچي پلاوي په خپلو کې د باور اصل ته کتلي وای، نو ډیر ژر به د هېواد په خیر او فلاح پرېکړو ته رسیدلي وای .

هېوادوال انگېري وايي، چې د دولت وسلوال مخالف لوري يې د سولي خبرو په لړ کې سم گاونډ هېوادونو ته سفرونه درلودلي دي، چې دا هم د بي باوري فضاء رامنځته کړي ده، که دوی په دې اساس وخت کې د گاونډ هېوادونو له سلا او مشورې لاس وانه خلي، نو دسولي راتلو په وړاندې به ستر خنډ او خنډ رامنځته شي .
د خلکو په باور؛ د دولت وسلوال مخالفين گاونډ هېوادونو (پاکستان ، ايران او مسکو) ته ورتگ هېوادوال له اندېښنو سره مخ کړيدي، چې يادو هېوادونو تل دافغانستان دسولي په پروسه کې خنډ رامنځته کړي دی، چې خدای مه کړه، داخلي زموږ په ملي ناستې ملنډې ونه وهي.

عام ولس وايي؛ که طالبان په رښتيني توگه خپل ولس او هېواد ته ژمن دي، نو د دغو سفرونو لړۍ دې ودروي او د سولي راتلو خبرو باندې دې بېره وکړي، چې له هېواده د وژنو او ويجاړيو لړۍ پای ته ورسېږي .
په پای کې د ټولو افغانانو دا لويه غوښتنه ده، چې د سولي په پروسه کې دې چټکتيا ته لومړيتوب ورکړل شي او د دغې پروسې په لاره کې چې کوم خنډ شتون لري، هغه ته دې بي له خنډه دحل لارې ولټوي او په سره سينه دې پرته د نورو هېوادونو له مشورې خپلې ولارې ستونزې حل او پر افغان ولس دې دسولي زيرې ولوروي .

پای